

Bucuresti, 15 iulie 2005

OPRITI DECLINUL CERCETARII !!!

Asociatia EDU CER, care include specialisti din cercetare si invatamint, constata cu ingrijorare ca programul CEEX (Cercetarea de Excelenta) este gestionat in aceeași maniera defectuoasa, ca si defunctul ORIZONT 2000(1992-2001) sau PNCDI (2001-2006). Desi la competitia CEEX1 (mai 2005) finantarea a ajuns la sume de 450000 Euro pe proiect, comparabile cu cele de la proiectele nationale din tarile UE, se perpetueaza aceeași lipsa de transparenta in procesul de evaluare si monitorizare.

Aceasta conduce la evitarea asumarii oricarei responsabilitati din partea celor care gestioneaza cercetarea si a directorilor proiectelor de cercetare.

In consecinta, desi programul PNCDI a prezentat un output scazut, nu stim sa fi fi fost intrerupt macar un singur proiect pentru nerealizarea obiectivelor propuse, din cele aprox. 10 000 finantate.

Consecintele acestui tip de management practicat de MEdC sunt, pe termen scurt, risipa-spalarea banului public prin finantarea unor proiecte care nu produc decit hartii, iar pe termen lung scaderea competitivitatii cercetarii si invatamintului romanesc, pina la nivelul de tara "bananiera", in care nu se mai breveteaza nimic. Aceasta tendinta este cit se poate de clara din perioada 2001-2003 in care din programul PNCDI au rezultat doar 3 brevete internationale.

Campaniile de imagine practicate de MEdC, sub guvernarea PDSR si a Aliantei DA, nu mai pot pacali forurile europene si nici pe cercetatorii romani din diaspora, care s-ar gindi sa se reintoarca acasa.

La Competitia CEEX2 (2006) s-a ajuns pina acolo incit in derularea programului CEEX au fost incalcate de nenumarate ori cele declarate de oficialii MEdC, sau cele postate pe site-ul MEC. De exemplu multi directori de proiect nu au primit rapoartele de consens nici pina azi si putem banui ca poate nici nu au fost intocmite. Cu toate acestea procedura de contestatii a mers inainte si, desi se asteapta raspunsurile la contestatii pina la 15 iulie, linia a fost deja trasa si curand se vor face contractarile cu o graba suspecta. Iarasi se vor finanta nenumarate proiecte (563 la CEEX2) de peste 400000 Euro fiecare peste care suntem siguri ca se va aterne aceeași tacere ca si peste cele finantate la competitiiile anterioare. Ingrijorarile noastre recente se bazeaza pe numeroasele informatii primite de la cei care au participat si din care unele au fost postate pe forumurile de discutii. Sigur ca toate acestea ar putea fi considerate neintemeiate, dar exista un fapt obiectiv care tine de statistica si care ar trebui sa ne puna pe ginduri. Fiecare proiect a fost, (sau trebuia sa fie), evaluat de cite trei evaluatori care au dat punctaje intre 1 si 100. Nota finala afisata se obtine prin media celor trei note acordate. O demonstratie matematica simpla arata ca la un numar mare de proiecte numarul celor incheiate cu .00 ar fi trebuit sa fie egal cu al celor cu .33 si .66, deci 33% fiecare.

Numarind cite proiecte au fost notate cu numar intreg veti avea surpriza ca sunt 52.2% (294 din 563). De ce?

O explicatie posibila ar fi proiectele evaluate de o singura persoana care au primit evident punctaj intreg si probabil mare (peste 90 puncte). Aceasta e sustinuta si de distribuita rezultatelor cistigatoare care arata ca o gaussiana "umflata" in zona punctajelor mari si care sugereaza ca ceva n-a fost in regula acolo.

Lasand insa aceste suspiciuni de o parte, ne intrebam de ce nu se instituie normalitatea in cercetare, adica transparenta si responsabilitatea. Mai jos facem citeva sugestii, a caror aplicare am considera-o un inceput bun pentru cercetare.

- Instituirea transparentei in atribuirea coordonarii Programelor de Cercetare prin scoaterea la concurs a acestora. (Actualele concursuri sunt competitii in care cistigatorii se stiu dinainte)
- Anuntarea cu minimum trei luni a calendarului competitiiilor si a pachetului de informatii, asa cum se procedeaza in tarile europene. (Comunitatea academica considera ca o luna este insuficienta)
- Redactare explicita a pachetelor de informatii, pentru a se evita neclaritatile (Desi la CEEX1, s-a anuntat de catre Prof Anton Anton o limita de varsta a directorilor de proiecte, de 3 ani inainte de pensie (62 ani), au fost anuntati eligibili si cistigatori directori de proiecte de 62-67 ani.)
- Transparenta asupra echipelor de evaluatori din RNE prin, publicarea CV-urilor acestora, pentru a inlatura suspiciunile de incompetenta care pot plana asupra unora din ei. (S-a refuzat sistematic acest lucru)
- Publicarea listelor evaluatorilor folositi la fiecare competitie de cercetare, dupa incheierea etapei de monitorizare (Exista suspiciuni ca au fost evitati evaluatorii din universitatile si institutiile de traditie in favoarea celor din institutii recent infiintate).
- Distribuirea propunerilor de proiecte in mod aleator, prin calculator, in sedinta publica catre panelurile de evaluatori. (S-a procedat in mod dirijat, deci preferential pentru unii la PNCDI si probabil CEEX1 si CEEX2)
- Crearea premizelor unei monitorizari corecte prin prezenta in panelurile de 3 evaluatori a unui evaluator strain si a unui roman din diaspora care ar aduce un plus de rigoare si obiectivitate in procesul de evaluare. (Prof. Anton Anton a dat declaratii neconvingatoare pe acest subiect)
- Declaratia ca proiectul nu a mai fost finantat sau propus la finantare la aceeasi competitie sub un nume usor schimbat
- Afisarea pe site-ul MEC a intregului consortiu institutie/responsabil de la coordonator si parteneri, castigatori ai proiectului si nu numai a coordonatorului, cum se procedeaza azi.
- Transmiterea raportului de evaluare/proiect catre directorii de proiect, simultan cu anuntarea rezultatelor competitiei. (S-au trimis cu intirziere doar la unele proiecte la CEEX2. La PNCDI s-a evitat sistematic acest lucru)
- Procedura de contestatii corecta. Depunere contestatii la cel putin 7 zile dupa ce toti propunatorii au primit raportul de evaluare.

- Acceptarea reevaluării cu un nou panel acolo unde, din raportul de evaluare, rezulta nereguli clare. (Procedura de contestații a fost inutilă, jignitoare chiar, deoarece nu a fost schimbat absolut nici un punctaj la CEEX1)
- Un sistem unitar de calcul al valorilor regiilor de proiect aliniat normelor europene (Regiile actuale de 10-70% sunt stabilite de către rectori/direcții de instituții în general fără consultarea directorilor de proiecte)
- Monitorizarea corectă a proiectelor de cercetare cu stoparea acelor proiecte care nu produc decât hirtii. (Doar 3 brevete internaționale rezultate la nivelul României în 2001-2003, din PNCDI și nici un proiect stopat în timpul derulării).
- Atribuirea unor calificative proiectelor încheiate și implicit directorilor care le-au gestionat, folosind criteriile europene, adică brevete internaționale/nationale și lucrări ISI (Bilanțul la încheierea proiectelor PNCDI, însă e atât de confuz și stufos încât orice proiect de cercetare fundamentală care nu a produs nici o lucrare ISI, poate fi declarat încheiat cu succes).
- Modificarea criteriilor de evaluare de la intenții către realizări. La 5 ani de la lansarea PNCDI și încheierea proiectelor din competițiile 1-3 ar trebui puse pe site-urile Programelor bilanțul rezultatelor obținute care să cuprindă pentru fiecare proiect
 - Director proiect/afiliere
 - Punctaj cistigat la contractare/Buget proiect
 - Raport final (pdf) macar în forma în care există deja în arhivele Programelor. Aceasta ar face ca la următoarele competiții evaluatorii să aibă acces la datele fiecărui director de proiect și să aprecieze on-line modul în care ar putea realiza intențiile declarate în propunere. (Nu există nimic afișat pe site-urile Programelor)
 - Crearea unei baze de date a tuturor proiectelor care au primit finanțare din banul public în ultimii 16 ani, indiferent de competiție.
- Aceasta va permite comunității științifice să se cunoscă mai bine și să fie evitate repetările și suprapunerile de activități de cercetare. Vom ști mai bine unde ne situăm cu adevărat în comunitatea europeană.
- Tragerea la răspundere/schimbarea echipelor care gestionează programele de cercetare din România dacă se constată că banii nu au fost alocați cu folos (Altfel, ele se vor eterniza la conducerea lor și se vor stabili relații de tip mafiot).

Consiliul Director EDU CER